

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Postatakarékpénztári csekkszám: 15710.

Szerkesztő:
FORGÓ FERENC

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegek közötti reklámír és nyiltér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árengedmény.

A filléres gyorsvonatok

Irta: Zelovich Kornél felsőházi tag, műegyetemi tanár

A nagy forgalom és egyénekenként kevés haszon elve az államvasuti személyszállításra egyáltalán nem alkalmazható, mert itt nincs haszon, hanem nagymértékű a ráfizetés.

Azoknak, akiknek utópisztikus véleményük, hogy a személytarifák lényeges leszállítása a magyar Államvasutak gazdasági helyzetét javítaná, jó volna egy kis számvetést végezniök. Gondolnák meg, hogy ha a személytarifát 20 százalékkal leszállítanák, a mainál 25 százalékkal nagyobb utaskilométerteljesítmény esetén érnék el a mai bevételt. 30 százalékos tarifacsökkentés esetén pedig, a mainál 50 százalékkal nagyobb utaskilométerteljesítmény, csupán a mai bevételt biztosítaná. Természetes azonban és erről sem szabad megfeledkezni, hogy a nagyobb utaskilométerteljesítmény a mainál lényegesen nagyobb kiadásokat is okozna, tehát a vasut gazdasági helyzete a nagyobb kilométerteljesítmény ellenére is rosszabbodnék.

Immár több, mint egy esztendeje, hogy a magyar Államvasutak ünnepnapon 75 százalékos tarifamérsékléssel bevezette a filléres gyorsvonatokat. Célja az, hogy az utazási kedvet fokozza és hogy a magyar közönség hazáját jobban megismerje.

A közönség nagy örömmel fogadta a filléres gyorsot, csakhamar jelentkeztek azonban a közlekedésnek csodadoktorai azzal a javaslattal, hogy szállítsa le hasonló mértékben a magyar Államvasutak a tarifát az összes személyszállító vonatokon. Ennek a javaslatnak képtelen volta azonnal kitűnik, ha meggondoljuk, hogy a személytarifának 75 százalékos általános leszállítása esetén, a mainál négyszer nagyobb utaskilométerteljesítmény volna szükséges, hogy a mai bevételt ériük el. Ez a mainál négyszer nagyobb utaskilométerteljesítmény a 7 milliárdot meghaladná. (Az 1931/32. évben a magyar Államvasutaknak 1784 millió utaskilométerteljesítménye volt.) Ilyen nagy utaskilométernövekedésre a megcsonkított Államvasutak lehetetlen számítani, hiszen a világháború előtti integer Magyarország nagy államvasuti hálózatának legnagyobb utaskilométerteljesítménye a 7 milliárd körül volt. De, ha még lehetséges volna is, hogy ilyen óriási módon megnövekednék az utasforgalom, annak lebonyolítása, a mainál, hatványozottan nagyobb kiadásokat jelentene.

Ezek után azonban joggal felmerülhet az a kérdés, hogy miért lehet a filléres gyorsvonatoknál a tarifát mégis 75 százalékkal leszállítani. Az üzem gazdaságosságát befolyásoló tényezők ismeretében erre igen egyszerű a felelet. A filléres gyors csupa III. osztályú kocsiából áll, az ülőhely kihasználása ideális, 100 százalékos, úgy, hogy a filléresnél egy utasra a rendes forgalomban lévő holdtehernek egyötöd-egynegyed része esik. Emellett nem szabad elfelejteni, hogy a filléres gyors alkalmi vonat és száma igen kevés. Az alkalmi vonatot, ha forgalmat óhajt a vasut szerezni, nem terheli meg a teljes önköltséggel, hanem csak a minimális önköltséggel. Ez a minimális önköltség a vasutaknál kereken 30 százaléka a teljes önköltségnek és csupán a forgalommal változó kiadásokat veszi figyelembe. Nyilvánvaló azonban, hogyha ilyen alkalmivonat közle-

kedtetésénél a vasut a minimális önköltségnek megfelelő tarifa esetén megtalálná a számítását, nagyszámu vonatonál már az ilyen számítás irreális volna, mert végtére az állandó természetű költségeknek, a *tókeszolgáltatásnak* is kell terhelnük a vasuti teljesítményt. A filléres gyorsvonatok egy esztendei teljesítményéből kitűnik, hogy igen kis hányadát teszik ki a magyar Államvasut teljesítményé-

nek. Egy esztendő alatt összesen 226 filléres gyorsvonat szállított 234 000 utast. Ez az utasmennyiség a magyar Államvasut 1931/32. évi 58 millió utasának 0.4 százaléka. A bevételük kitétt egy év alatt 819.000 pengőt a MÁV 1931/32. évi személyforgalmi bevételének, 68 millió pengőnek 1.2 százalékat.

Látni tehát, hogy a filléres gyorsvonatok, ha számuk esetleg jóval szaporodik is, valóban alkalmi vonatok, amelyeknek a bevételek alakulására vajmi csekély a befolyásuk.

A vármegyei kisgyűlés a főszámvevői állás fenntartása és a gazdasági tanácsnoki állás szüneteltetése mellett döntött

Négy jelentős csongrádi közgyűlési határozatot nem hagyott jóvá a kisgyűlés.

Tegnap, f. hó 8-án volt a vármegyei kisgyűlés, amelynek tárgysorozatán — mint már közöltük — négy csongrádi ügy szerepelt.

Tudvalevőleg a városi képviselőtestület a főszámvevői állás megszüntetését mondta ki. A kisgyűlésen az előadó azt a javaslatot terjesztette elő, hogy mivel egy olyan jelentős városban mint Csongrád, a főszámvevő, aki az egész városi igazgatás ellenőrző szerve, nem nélkülözhető, azért azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a kisgyűlés a főszámvevői állás megszüntetését kimondó képviselőtestületi határozattól a jóváhagyást tagadja meg és mondja ki az állás fenntartásának szükségességét és mielőbbi betöltését. A kisgyűlés az előadói javaslatot egyhangulag elfogadta.

A gazdasági tanácsnoki állás megszüntetését kimondó képviselőtestületi határozattal szemben az előadó azt javasolja, hogy most egy állás megszüntetése esetén annak későbbi rendszerezése szinte lehetetlen lenne és a gazdasági helyzet javulásával nincs kizárva, hogy az állás betöltése még szükséges lehet, azért a kisgyűlés csak az állás szüneteltetését mondja ki, amely javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A szülésznök fizetését leszállító határozatot a kisgyűlés megváltoztatta, azzal az indoklással, hogy a törvény szerint a minimális összegben meghatározott fizetés le nem szállítható.

A Hatvány Mihály városi közpénztárnokot végelbánás alá kimondó határozatot a kisgyűlés méltányossági okból nem fogadta el és új határozatot hozatalát rendelte el.

A Nemzeti Egység impozáns seregszemléje Mindszenten

A főispán beszéde a közelet tisztaságáról — Kövessék a szentesi és csongrádi példát — mondotta a mindszentieknek

Ritkán jön össze fehér asztal mellett olyan szépszámu és lelkes társaság, mint amilyen összegyűlt szombaton este Mindszenten a Nemzeti Egység szervezőinek első vacsoráján. Aki ezen a lelkes társaságon végignézett, aki a legjobb megértésben és testvéri szeretetben együtt találta a mindszenti polgárság minden rétegét, az intelligenciát épp úgy, mint a munkásságot, a kereskedőket és az iparosokat, akik látták a mindszentieknek ezt a nagy összeölelkezését, meggyőződést szerezhetek arról, hogy itt komoly valósággá vált és mély gyökeret vert a Nemzeti Egység gondolata. A közelmúltban politikai zűrzavarok viharzottak át Mindszent felett, amelyek megbontották a község polgárságának egységét és szembeállították polgárt a polgárral csak azért, hogy bizonyos politikai tényezők a zavarosban halászhasanak. Ez a szomorú időszak sokáig mély nyomokat hagyott Mindszent közeletén és megállította a község fejlődését. De Mindszent polgársága öntudatra ébredt és azok, akik eddig egymással szembeálltak, a Nemzeti Egységben tömörülve, újra egymásra találtak s kivétel maguk közül a közös ellenséget, a nagy nemzeti gondolatban, a Nemzeti Egység megteremtésében egyesült erővel elindultak a boldogulás és a szebb jövő felé.

A községnek ezt a nagy reneszánszát jött össze megünnepelni az a nagy közönség, amely szombaton este a Nemzeti Egység első

vacsoráján megjelent. A vacsora roppant lelkes hangulatban folyt le s azon megjelent Farkas Béla dr. főispán, a Nemzeti Egység vármegyei elnöke, a szervezet egész vármegyei vezérkarának kíséretében. Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy a főispánt oly nagy szeretettel fogadták és vették körül a mindszentiek, mint még senkit Mindszenten. Vége-hossza nem volt a lelkesebb-nél-lelkesebb felköszöntőknek s úgy aposztrofálták a mindszentiek a főispánt, mint a vármegye és a mindszentiek atyját és lelkes pártfogóját.

A közönség tüntetőleg kívánta hallani Farkas Béla dr. főispánt, aki hosszabb beszédet mondott. Foglalkozott az általános politikai és gazdasági helyzettel, ismertette a kormány legutóbb kiadott rendeleteit s különösen rámutatott a gazdavédelmi rendelet nagy fontosságára majd a közelet tisztaságáról szólott s többek között a következőket mondotta:

— A közeleti férfiúnak fedhetetlennek kell lenni. Aki a közelet terén szerepel, annak — mint a rómaiak mondották, — még a tógája ráncának sem szabad sárosnak lenni. Nem budapesti monoklis gigerlikre, nem beteges hajlamu és idegzetű egyénekre, hanem őszinte, becsületes, a népért és a szegényekért dolgozó férfiakra van szükség. Az nem lehet, hogy a száj mást mondjon és a kéz mást cselekedjen. Nem lehet a szegények között vívet prédikálni és Budapesten

bort és pezsgőt inni. A közéleti hang nem lehet Jákobé és a kéz, amely nem cselekszik, csak akadályoz, — Ézsaué. A szőrös Ézsaukezeket a Nemzeti Egységben öntudatra ébredt polgárság szervezett ereje ki fogja verni és szorítani a magyar közéletből. (Hosszantartó lelkes taps és megújuló éljenzés.)

— *Mindszentnek figyelnie kell Dorosmára, Kistelekre, Csongrádra és Szentesre* és követnie kell ezeknek a példáját nyomán azt a férfit, aki Magyarország nehéz helyzetében a vezéri pálcát tartja a kezében. A kubikos kérdést és a nehéz sorsba süllyedt iparosok, kereskedők, munkások szenvedéseit és könnyeit nem lehet mosollyal és vállvergető felsőbbiséggel letörölni, hanem komoly, alapos és minden irányban őszinte munkát kell kifejteni mindenkinek, aki a társadalom helyzetén segíteni akar. (Ugy van!)

Ezután a *kubikos kérdésről* szólott a főispán és hálásan emlékezett meg arról a kormányintézkedésről, amely az ármentesítő társulatoknak nyújtott kölcsönökkel és a Tisza felső részének várható szabályozási munkáival a mindennapi kenyeret fogja biztosítani a mi jóra való tisztavideki népünknek.

A főispán ezután a Nemzeti Egységről beszélt s örömmel állapította meg, hogy Mindszent községnek oly rétegei is bekapcsolódtak a hatalmas szervezet életébe, akik eddig távol tartották magukat. Majd a női szervezet működésére tért át s annak tagjait meleg szeretettel hívta hívta fel a reájuk háramló hazafias és nemzetmentő munkára. A jelenlévők kitörő lelkesedése közben jelentette ki a főispán, hogy ezennel hetenként fog megjelenni a mindszei kerület egyes községeiben, mert nem tudja elnézni azt a sok bánatot és szomorúságot, amit itt a magárahagyatottság megteremtett. Felveszi az érintkezést a kerület legkisebb és legszegényebb polgárával is, hogy érezze mindenki, hogy a vármegye a szerető anya szerepét tölti be és gondoskodik gyermekeiről.

Az egybegyűltek a beszéd után percekig állva ünnepelték a főispánt.

A nagy tetszéssel fogadott felköszöntő után vitéz *Bonczos Miklós dr.* vármegyei főügyész, vitéz *Várady László dr.*, majd *Piroska János dr.* csongrádi polgármester, és még többen mondtak rendkívül hatásos felköszöntőt.

A szép és sokáig feledhetetlen összejövetel a késő éjszakai órákig eltartott.

A csongrádi iparoskivánságok támogatását biztosította országgyűlési képviselőnk

Hétfőn délelőtt — mint azt már megírtuk — az ipartestület elnöksége rendkívüli közgyűlésre hívta össze az ipartestület tagjait, hogy a gazdavédelmi rendelet érvénybelépése által előállított helyzetet megtárgyalja és az iparoskivánságoknak adjon. Mint azt előre jeleztük, a közgyűlésen *Krüger Aladár dr.* kormányfőtanácsos, Csongrád országgyűlési képviselője személyesen jelent meg, egyrészt, hogy kifejezést adjon a csongrádi iparossággal való együttérzésének, másrészt, hogy az új rendelet intézkedéseit és annak iparos vonatkozásait ismertesse.

A mindvégig fegyelmzett, népes közgyűlés előtt *Krüger Aladár* ismertette az új gazdavédelmi rendelet összes fontos intézkedéseit, mindenütt kidomborítva az iparosokra vonatkozó szakaszokat. Kijelentette, hogy vitás esetben úgy ő, mint a Nemzeti Egység helyi szervezete készséggel szolgál utmutatással az iparosok számára is.

A nagy ünnepléssel fogadott előadás után *Czégényi Sámuel* elnök köszönte meg az előadó fáradozásait, majd beterjesztette a lapunkban már röviden ismertetett határozati

javaslatot, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Ebben a javaslatban az iparosság a gazdavédelmi rendelet intézkedéseinek az iparosságra való kiterjesztését kéri és *Krüger Aladár dr.* o. gy. képviselő a javaslatot százszázalékos magáévá tette.

Majd ugyancsak határozati javaslatokban tiltakozott az iparosság az OTI-hátralékosok sikkasztóvá nyilvánítása ellen, állástfoglaltak a kisipari hitelakció megszervezése, a segéd és tanonc nélkül dolgozó iparosok minimális adóztatása mellett.

Végezetül *Krüger Aladár dr.* bejelentette, hogy a csongrádi—csépai műút, a csanyteleki ut és hajóállomáshoz vezető ut rövidesen a megvalósulás stádiumába kerül. A képviselő bejelentését nagy tetszés és zajos ünneplés fogadta.

Czégényi Sámuel elnöki zárószavaiban az iparosságnak Gömbös Gyula zászlajához való kitartó hűségét hangsúlyozta.

A cserkészek jamboree-beszámolójának sikere

Vasárnap délután a reálgimnázium tornatermében zsúfolásig megtelt nézőtér tapsolta végig a reálgimnázium cserkészeinek nagysikerű cserkészdélutánját, amelyen az ideai jamboree-ről számolt be a csapat.

Az ötletes és szép szindarabok, tréfás jelenetek, tábori hangulat, nóták és táncok közben bemutatták vetített képen a jamboree legszebb és minket legközelebről érdeklő mozzanatait. Az egész előadás a mosolygó, de komoly élethivatásra készülő cserkészek dalos, napsgaras életkedvének derűje ömlött el és a közvetlen, mesterkedésszerű mentes és a szinpadias hatásokat kerülő előadásmodor, amely a cserkészek sikerének egyik titka, most is utat talált a közönség szívéhez.

Az összes cserkész-szereplők együttesen és külön külön is dicsőretek érdemelnek. A rendezés sikere *Czirkovszky János* hitmanár, az új parancsnok hozzáértését és lelkesedését dicséri, de hasonló dicsőretek könyvelhet el *Leyer Gyula* csapatfőnök is, aki kitűnő konferálásával fonta össze egésze a műsor egyes számain. A rendezés nehéz munkájában jelentős részt vállaltak *Kalmár János* és *Kriegler Mihály* cserkésztisztek is.

Mindent összevetve: a cserkészek — mint eddig is — most is *jó munkát végeztek.*

H I R E K

— **Névváltozás.** A m. kir. belügyminiszter 58899/933. III. o. sz. rendeletével megengedte, hogy *Glasner József* családi nevét „*Gáti*”-ra változtassa.

— **Lilian Harvey** — ki most amerikai a legnagyobb filmszereplők sorába küzdötte fel magát — lesz a főszereplője az Urániában szerdán és csütörtökön színe kerülő „*Két szív — egy dobbanás*” című filmpoperettnek. Partnerai *Wolf Albach Retty*, *Otto Wallburg* és *Halmay Tibor*. A filmpoperett főbb szereplője Jean Gilbert szerepe. Kiegészítésként a Magyar híradó, egy kulturális és az „*Ufa*” varieté című revü film megy. Előadások kezdete szerdán este 1/2 9, csütörtökön 1/2 7 és 1/2 9 órakor.

— **Elveszett** tegnap este 6—7 óra között a főutcán egy kéktáblás notesz. A becsületes megtalálót kérjük, hogy kiadói-vatalunkban a reá nézve értéktelen tárgyat leadni sziveskedjék.

— **Vakulya Mária** érettségizett — gyorsírástanításra is képesített — tanító gimnazisták, képzősök, polgáristák, elemisták tanítását bármely tantárgyból — latinból, algebrából is — elvállalja. Jókai-utca 16.

— **A csongrádi áll. polgári leányiskola nov. 11-én** és 12-én délután fél 5 órakor a Magyar Király nagytermében tartandó előadásán — mint már megírtuk — előadásra kerül *Thierry Jolánka* „*Hőfőherke*” c. darabja. A szereposztás a következő: *Hőfőherke*: *Krómer Valéria IV. o.*, királyfi: *Zubek Ilona IV. o.*, a király: *Lukovics Mária IV. o.*, a mostoha: *Tary Emma IV. o.*, a vadász: *Kerner Éva IV. o.*, a szertartásmester: *Faragó Mária IV. o.*, a 7 törpe: *Apatóczy Irma IV. o.*, *Mucsi Eszter III. o.*, *Zubek Margit III. o.*, *Bodó Franciska II. o.*, *Adrián Irma I. o.*, *Batta Aranka I. o.*, *Kálmán Etelka I. o.*, pillangók: *Biró Gizella II. o.*, *Czégényi Julianna II. o.*, *Ozsvár Piroška II. o.*, *Medgyesi Erzsébet II. o.*, *Faragó Borbála I. o.*, *Oláh Matild I. o.*, *Krómer Éva IV. elemi o.*, udvarhölgyek: *Katona Erzsébet IV. o.*, *Czégényi Klára IV. o.*, *Greskovics Eszter III. o.*, *Maloschik Katalin III. o.*, *Langer Éva III. o.*, *Zentay Mária I. o.*, lovagok: *Maróthy Edith IV. o.*, *Szepesi Margit IV. o.*, *Rásonyi Judit III. o.*, *Faragó Anci III. o.*, *Káta Margit III. o.*, *Maloschik Noémi II. o.*, tücskök: *Kovács Erzsébet II. o.*, *Forgó Éva II. o.*, *Kádár Elvira I. o.*, *Szombaton Krómer Éva IV. elemi o.*, vasárnap *Rásonyi Judit III. o.* konferál. A zenekísérettel *Michler Oszkár* vezetésével a következők voltak szívesek vállalni: *Erdélyi Magda* óvónő, *Pozsár István* tanító, *Krigler Mihály*, *Wiszt Ferenc VII. o. gimn.*, *Kornfeld János IV. o.*, *Hatvani Zoltán V. o.*, *Rásonyi Katalin V. o. gimn.* *Zubek Ilona IV. polg.* A tisztajóvedelem a segélykönyvtáré. Kérik a szülők és az iskola jóakaróinak támogatását. Ifjúsági előadás pénteken d. u. 3 órakor.

— **Ujabb kölcsön a töltéserősítési munkálatok folytatására.** Az 1919-i árvíz színvonalát másfél méterrel meghaladó töltésmagasítási és erősítési munkálatokat a mai napig még csak a legveszélyeztetettebb szakaszokon hajtották végre. A kevésbé veszélyes, túlnyomóan magas partokon fekvő töltések rekonstrukciója mintegy 85 ezer méter hosszában hátra van s ennek a munkának a végrehajtása körülbelül 1 millió pengő költséget igényel. Ennek a munkának árvíz biztonsági szempontból mellőzhetetlen végrehajtása érdekében határozta el a Körös—Tisza—Marosi Ármentesítő Társulat, hogy újabb 500 ezer pengő, 5,5 százalékos annuitású kölcsönt kér a kormánytól. Az erre irányuló kérvényt benyújtották a földművelésügyi miniszterhez. Értesülésünk szerint kellő megértéssel fogadták a miniszteriumban a Társulat előterjesztését és így minden remény megvan arra, hogy annak idején, valószínűleg már kora tavasszal, tovább folytathatják a megkezdett munkát.

URÁNIA

HANGOS MOZI

Szerdán, nov. 8-án este 1/2 9 órakor és csütörtökön, 9-én 1/2 7 és 1/2 9 órakor MAGYAR HANGOS HIRADÓ!

A halak népvándorlása. Kulturfilm. UFA-VARIETE

Két szív — egy dobbanás

Filmpoperett 10 felvonásban.

Rendezte: *Wilhelm Thiele*

Zenét szerelte: *Jean Gilbert*

Főszereplők: *Lilian Harvey*, *Wolf Albach Retty*, *Otto Wallburg*, *Halmay Tibor*.

Női télikabát . . . . . 20 P-től

Női télikabát (divatos) . . . . . 35 P-től

Model női télikabátok . . . . . 49 P-től

különleges fazonokban már . . . . .

Férfi fekete hosszú télikabát 28 P-től

MOLNÁR ÁRUHÁZ SZENTES, Kossuth Lajos-utca 8. szám.

Férfi rövid télikabát . . . . . 16 P-től

Férfi felöltő divatos . . . . . 17 P-től

Férfi téli öltöny . . . . . 19 P-től

Leányka- és fiú télikabátok . . . . .

nagy választékban.

Legdivatosabb női ruhák és pongyolák.

Ha Szentesre utazik, váltson 33%-os

* kedvezményes menettérti jegyet. *

¶ Szabott árainból vidékieknek ¶

¶ kedvezményt nyújtok ¶

Csongrádi piaci árak

1933. november 7.

Tisza buza* 1 mm.	6.80
Rozs*	3.40
Árpa	5.—
Zab	4.50
Köles	4.—
Bab	8.—
Kukorica	6.50
Cšov. kukor. 1	3.20
*Boletta 3 P.	
Félbarna kenyér kgr.	—2.—
Rozskenyér	—1.—
Nullásliszt	—3.—
Főzőliszt	—2.—
Kenyérliszt	—2.—
Rozsliszt	—2.—
Hizott lud	0.90
Hizott kacs	0.83
Tyuk	0.70
Csirke	0.65—0.70
Pulyka kgr. 0.50—0.70	
Tojás kilója	1.40
Marhahus	0.90
Juhhus	1.—
Sertéshus	1.20
Olvasztott zsír	1.—
Háj	1.30
Szalonna	1.20

Nem kell forgalmi váltás többletet fizetni a népruházás árak után

A pénzügyminiszter megadott rendeletével megszüntette a felemelt forgalmi váltás fizetése alól az állami olcsó ruházati akció keretében rövidesen Csongrád is forgalombakerülő árukat. Eszerint a férfi felsőruházatból a fekete és fekete árú 6.35, a sötétszürke és barna színű bekecs szövet 4.83, a strux nadrágszövet 2.50, a nyers sárgaszínű pamut szövet inganyag 49, a fekete inganyag 63, a sötétszürke, vagy fekete szövet 69 filléres árú ruhák kerül forgalomba.

A felsőruházati árak mellett a bekecs és nadrágszöveteken „állami olcsó ruhaakció” szövegű bélyeg van. A nyers és fehér pamut szöveteken az áru árán szélén végig beszótt piros és zöld színű szöveg található. A festett pamut szöveteken pedig „állami olcsó ruhaakció” szövegű bélyegnyomást alkalmaztak.

Az energiatörvény végrehajtási utasítás

Már hosszabb ideje folyó az energiatörvény végrehajtási utasításának elkészítése. Ezen ügyben már elkészítette a minisztérium a javaslatot, azonban az érdekeltek állásfoglalására úgy határozott, hogy újabb tervezetet dolgozzon ki. Ez a munka megkezdődött. Az új végrehajtási utasítás figyelembe veszi mindazokat a kifogásokat, amelyek az érdekelteknek annak idején támasztottak, alkalmas lesz arra, hogy energiagazdálkodás ügyében egységes szempontok szerkesztésére, megfelelően fejlessze.

Csongrádi piaci árak.

1933. november 7.	
buza* 1 mm.	6.80 P
1 "	3.40 "
1 "	5.— "
1 "	4.50 "
1 "	4.— "
1 "	8.— "
1 "	6.50 "
kukor. 1 "	3.20 "
leletta 3 P.	
na kenyér kgr.	—24 P
enyér "	—18 "
liszt "	—30 "
iszt "	—27 "
rliszt "	—24 "
iszt "	—20 "
lud "	0.90 "
kacsa "	0.85 "
" "	0.70 "
" "	0.65—70 "
kg. 0.50—0.70 "	
kilója "	1.40 "
hus "	0.90 "
s "	1.— "
hus "	1.20 "
ztott zsír "	1.— "
" "	1.30 "
na "	1.20 "

Kell forgalmiadó
társaság többletet
ni a népruházati
árak után

Ministry of Agriculture most
rendelékével mentesítette
a felemelt forgalmiadó
fizetése alól az állami
népruházati akció keretében
Csongrádon forgalmazott
árukat. A férfi felsőruhának
fekete és fekete posztó
sötétszürke és barna
bekecs szövet 4.83, a
nadrágszövet 2.09
sárgászínű pamut-
anyag 49, a fehér-
anyag 63, a sima
kék, vagy fekete pa-
vót 69 filléres áron
forgalomba.

A felsőruhának való posztó,
mint a bekecs és nadrág-
szöveteken „állami olcsó
akció” szövegű bélyegző
A nyers és fehérített
szöveteken az áru egyik
végig beszótt piros-
zöld színű szegély
vagy. A festett pamut-
szöveteken pedig „állami
ruhaakció” szövegű
nyomást alkalmaztak.

Energiaörvény új
elhajtási utasítása

A hosszabb ideje folyik
energiaörvény végrehajtó
bizottságának elkészítése. Egy
már elkészítette a
előterület a javaslatot,
amely az érdekelt állás-
foglalására úgy határozta,
hogy újabb tervezetet dolgoz-
tasson ki. Ez a munka most
végül megvalósult.
Az új végrehajtási
bizottság figyelembe veszi
az érdekeket a kifogásokat,
amelyek az érdekelt
bizottság idején támasztottak és
az lesz arra, hogy az
üzemeltetés ügyét
szempontok szerint
biztosítsa, megfelelően ki-
vezze.

Szerdán és csütörtökön
Két sziv — egy dobbanás
az „URÁNIÁBAN“

— **Szünőben a sertéspestis.**
Négy-öt héttel ezelőtt még a vármegye
minden városa és községe sertéspestissel
volt fertőzött, Csongrádon is gyakoriak voltak
az új pestises megbetegedések. Az utóbbi
időben lényegesen javult a helyzet. A legtöbb
helyen már teljesen megszűnt a vész és
csak szórványosan fordul elő egy-egy újabb
eset. Szentesen is bejelentettek mostanában
új megbetegedést, de ez teljesen elszigetelt
eset. Meg lehet állapítani, hogy a járvány
veszélye teljesen megszűnt. Az állategészség-
ügyi helyzettől legújabb kiadott hivatalos
jelentés szerint a vármegye területén a követ-
kező fertőző állatbetegségeket tartják nyilván:
ivarszervi hólyagos kiütés Fábiansébesztyénben
1 tanyában (uj), sertéspestis Fábiansébesz-
tyénben 1 tanyában, Kisteleken 8 udvarban,
2 tanyában, Sándorfalván 5 udvarban, 2
tanyában, Derekegyháza 1 tanyában, Szeg-
váron 2 tanyában, 1 udvarban, Csongrádon
6 tanyában, 8 udvarban, Szentesen 2 tanyá-
ban, 1 udvarban (ebből új 1 udvar), baromfi-
kolera Csongrádon 1 udvarban (uj).

— **50 százalékos kedvezményes
vasuti jegyek** a november 11—19
között megtartandó Nemzeti Munkahétre.
Utazás november 8—22 között bármikor.
Igazolványok 2 pengőért kaphatók a Szilber
könyvkereskedésben.

— **Felboncolták a meggyilkolt
csecsemőt.** Jelentették legutóbb, hogy a
csanyi országuton egy csecsemő holtestére
akadtak és hogy a holtestet a hullaházban
felboncolják. A boncolás kedden történt meg
és megállapítást nyert, hogy a csecsemő
halálát fulladás okozta. A gyilkos kézrekeri-
tésére széleskörű, érvelés nyomozás folyik.

— **Strasser Jenő és Szepesi
Imre kereskedése árusítja Csong-
rádon az olcsó akció-szöveteket.**
A lapunkban több ízben ismertettük a kor-
mány olcsó szövetakcióját, amelynek célja,
hogy a szegényebb néprétegek is hozzájut-
hassanak olcsó, de jóminőségű ruha és
fehérnemű anyagokhoz. Az olcsó szövet-
akcióba a helybeli kereskedők közül Strasser
Jenő és Szepesi Imre kapcsolódott bele és
az olcsó szövetek és fehérnemű-anyagok
előjgyezését már meg is kezdték. Mint vasár-
nap számunkban közöltük, az akció-szövetek
legkésőbb november 21-ig megérkeznek
Csongrádra is, valószínű azonban, hogy már
e hó közepén megérkeznek a fővárosból a
szövetszállományok.

Vetőgépeket, =
= páncéleket
s mindennemű gazdasági gépet,
takarékos tüzhelyeket

minden elfogadható áron
egy évi törlesztésre is

legolcsóbban s legelőnyösebb
fizetési feltételekkel szeresheti be

Nagy János
gépraktárban.

Építkezési anyagok legjobb beszerzési forrása

Az építkezni szándékozó közönséget értesítjük, hogy gyártele-
pünkön **falitégla, járda-tégla, 20/20-as, 30/30-as és 6 sarku
padozat-tégla, kémény- és oszlop-tégla, sima-
és idom nyersialazat-tégla, kut-tégla, kemence-
tégla, továbbá hornyolt és hódfarku tetőcserép**
bármely mennyiségben a **legolcsóbb** gyári áron kapható.
Mielőtt szükségletét beszerezné, győződjön meg személyesen
gyártmányaink igen jó minőségéről, azok méreteiről és árainkról.

Telefon: 43. **Mátray Építőanyaggyár Csongrád**

Nyilttér.

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget sem
a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Nyilatkozat

Alulírott tudomására adom a csongrádi
közönségnek, hogy én, mint helybeli s egye-
dül fogtechnikus, a jövőben dr. Máhrer
Dezső csongrádi orvos részére műfogakat
nem készítek el azért, mert dr. Máhrer Dezső
nem *szakképzett fogorvos*.

A helybeli illetékes helyekről jött fel-
kérés alapján, a fogtechnikai munkákat (fog-
sorok, aranykoronák és hidak) a jövőben
kizárólag csak a *fogszakorvosok* részére
készítek.

Teszem ezt annál is inkább, mert fog-
technikai munkák elbírálására, kizárólag csak
szakképzett fogszakorvos illetékes.

Csongrád, 1933. november 6.

Semel Zoltán
fogtechnikus
Csongrád, Uri-utca 5.

SPORT.

MTK — CsAK 3:0 (2:0)

A CsAK vasárnapi mérkőzésén nem
sok gyönyörűségét telt a csongrádi közönség-
nek, olyan szomorú látványt nyújtott a honi
csapat veresége.

Nehéz talajon folyt le a mérkőzés, a
kezdés után azonnal CsAK-főlény alakul ki.
Az MTK az első negyedóra végén jön föl,
csatárai szépen viszik a labdát és rendkívül
veszélyesek. Szöllősi kétizben is ment, míg
a balszélső tiszta helyzetben lukat rug a
a kapu előtt. A CsAK tovább is támad, a
csatárok csetlenek-botlanak, de egy lövést
leadni nem tudnak. Annál veszélyesebb az
MTK: jobboldali akció után Opre kiugrik és
lapos lövéssel megszerzi a vezetést. A CsAK
erőtlen ellentámadásait a makói halvesor ide-
jében elfojtja. Hosszu mezőnyjáték után
Csömör lövése a kapufa éléről vágódik pon-
tosan a kapus ölébe. Glósz szöktetésével
ellenben Szopori egyedül ugrik ki a csong-
rádi védők közül (leszgyanus helyzet!) és
megszerzi a második gólt. A közönség tü-
net, a CsAK visszaesik.

Ujrakezdés után mind durvább lesz a
játék, az egyik összecsapást a másik követi.
Rendkívül visszatetsző és sportszerűtlen lát-
ványt nyújt néhány magáról megfélekedzett
játékos viselkedése. A közönség éretlenebb
része még tovább tüzei a játékosokat — mi-
közben Opre a 20. percben újabb góllal
terheli meg a csongrádi hálót. Még néhány
kapufa, mindkét oldalon kihagyott hatalmas
helyzetek és sűrűn előforduló durvaságok
tarkítják a mérkőzést, amelyet erős félho-
mályban általános megkönnyebbülésre fuj le
Vezér bíró.

A CsAK csatársora sürgős átszervezésre
szorul. Kiss, mint center végleg elfelejtett
futballozni, csak durvaságaival vétette magát

észre. A két összekötő a kapu előtt teljesen
hasznavehetetlen, Kozma I. a jobbszélen
erőtlen, biztató játékot mutatott az első
félidőben. Oláh I. betegsége után gyenge
volt. A halvesor megfelelt. A két szélső half
közül Halász a technikásabb, Oláh II. a
belemenőbb. Mindketten fejlődésképesek.
Blázsik munkabírását kikezdte a sár a máso-
dik félidőre. Addig jó volt, bár a passzo-
lásban tanulhatna makói kollégájától. A két
beke most is jó volt, különösen Kozma II.
vált ki ezuttal. Szöllősi a gólokról nem tehet,
jó pár gólnak látszó lövést hártott el.

A makói csapat igen jó benyomást
keltett, a mezőny legjobb embere Glósz,
a makóiak centerhalfja volt.

Vezér I. bírót igazságtalanul érte a
büntetés.

Vezér I. bírót nem érheti nagyobb
szemrehányás.

KTK II. — CsAK II. 2:2 (2:0)

A jobb KTK ellen a mérkőzés végén
sikertült egy 11-essel kiegyenlíteni. A tarta-
lékok jól küzdöttek.

Vasárnap KTK—CsAK itthon!

Vegyen „Csongrádi Ujság”-ot!

690/1933. vght. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Kalmár Zoltán és társa csongrádi ja-
vára csongrádi lakos ellen 360 P 20 f tőke és
több követelés járuléka erejéig csongrádi kir.
járásbíró 1933. évi Pk. 2760/1. sz. végzésé-
vel elrendelt kielégítési végrehajtás folytán
végrehajtást szenvedőtől 1933. évi október hó
19 én lefoglalt 1080 P-re becsült ingóságokra
csongrádi kir. járásbíró fenti számu vég-
zésével az árverés elrendeltetvén, annak az
1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a követ-
kező megnevezett, dr. Pásztor József st. ügyv.
ált. képv. Egyesült Malomipar javára 1056 P
41 f jár, továbbá a foglalási jknyvból ki nem
tűnő más foglaltatók javára is, az árverés meg-
tartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha
kielégítési joguk ma is fennáll és ha **elle-
nük halasztó hatályu igénykereset
folyamatban nincs**, — végrehajtást
szenvedő lakásán, Csongrádon Hunyadi-
tér 10 sz. és onnan folytatólag 2. sz.
és Erzsébet-utca 18. sz. a leendő megtar-
tására határidőül **1933. évi november
hó 24. napjának délután 3 órája**
tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglal butorok,
pénzszekrény, 1 malom, 1 dinamó, 1 selector
s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek
kézpénzfizetés mellett, szükség esetén becs-
áron alul is el fogom adni még akkor is,
ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne
meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban
nem nyilvánít.

Csongrád, 1933. évi november hó 7.

Szentmiklóssy András
kir. jbrósági végrehajtó.

☉ Eredményesen csak a régiebb, ☉
nívósabb, mindenkit érdeklő lapban,
a Csongrádi Ujságban hirdethet!

Csongrád megyei város polgármesterétől.

5402/1933. szám.

Hirdetmény.

Csongrád megyei város a városi személy és teherfuvarozásnak 1934. évi január hó 1-től 1936. év december hó 31-ig terjedő 3 évre vállalatba adására pályázatot hirdet.

Előreláthatólag 5 (öt) pár ló beállítására lesz szükség, minden pár lóhoz 1 személy és 1 teherkocsi szükséges. Az ajánlatokat a pályázók 1933. év november hó 15-én déli 12 óráig Csongrád megyei város polgármesteréhez címzett zárt borítékban a városi iktatóhivatalba beadva 1—1 pár lóra tegyék meg azzal a kötelezettséggel, hogy az 1 pár lóra tett ajánlatukért annyi pár lovat kötelesek beállítani, amennyit a város szükségesnek tart.

A város fenntartja magának azt a jogot, hogy a pályázók közül szabadon válasszon. Ugyiszintén azt is, hogy a beérkezett pályázatokat — ha azokat a város megfelelőeknek nem tartja — teljes egészükben elvesse, mely esetben a pályázók a várossal szemben semmiféle igényt nem támaszthatnak.

Idevonatkozó felvilágosítást a pályázni óhajtok a városi gazdasági hivatalban nyerhetnek.

Csongrád, 1933. évi október hó 24.

Dr. Píroska János
polgármester.

Olvasson Csongrádi Ujságot!

A csongrádi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

4498/1933. tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Dr. Vida Sándor végrehajtónak Puskás Ferenc és társai végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 84 P tőkekövelés és járuléki behajtása végett a csongrádi kir. járásbíróság területén levő, Csongrád megyei város bel- és külterületén fekvő s a csongrádi 7091. sz. a. betétben A. + 2. sorsz. a felvett 13421/13 hrszámú ingatlanból a Puskás Ferenc (nős Kocsis Matilddal) nevén álló 1/2-ed részre 443 pengő kikiáltási árban, —

a csongrádi 7655. sz. a. betétben A. + 1. sorsz. a felvett 935 hrszámú ingatlanból a Puskás Mihály nevén álló 1/2-ed részre 1481 pengő kikiáltási árban, —

a csongrádi 6799. sz. a. betétben A. + 1. sorsz. a felvett 625 hrsz. ingatlanból a Puskás Lajos nevén álló 1/2 ed részre 680 pengő kikiáltási árban, —

a csongrádi 1230. sz. a. betétben A. + 1. sorsz. a felvett 3841/i d. hrszamu 1⁹⁹/1000 hold területű, Puskás István nevén álló ingatlanra 558 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1933. évi november hó 24. napján délelőtt 11 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél, a csongrádi 1230 sz. a. betétbeni ingatlan a kikiáltási ár kettőharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott aránnyal számított ovadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letébe-helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t. c. 21. §)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §)

Csongrád, 1933. évi augusztus hó 9

Dr. Boér s. k. A kiadmány hitelűl:
kir. bíró. **Domokos István**
bíró. díjnok.

Csongrád megyei város polgármesterétől.

5004/1933. sz.

Hirdetmény.

Csongrád m. város a közbérlő melletti levő és a tulajdonát képező jégvermet 1933. évi november 10-től számított három évre (3 évre) 1936. évi november 9-ig 1933. évi november 10-én 10 órakor a városi gazdasági hivatalban tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár évi 120 P.

Az árverési szándékozók a kikiáltási ár 10 %-át az árverést vezető tisztviselő kezébe az árverés megkezdése előtt bánatpénzként letébe helyezik.

A legtöbbet ígérő az árverés után közvetlenül köteles a bánatpénzt a legmagasabb ígért összegére kiegészíteni, illetve egy évi haszonbért előre kifizetni.

A haszonbér minden év október 1-én egy évre előre kifizetendő.

Csongrád, 1933. évi november hó 3.

Polgármester megbízásából:

Dr. Kucsera főjegyző.

Nov. 9. csütörtök.

6.45 Torna. Utána: Odeon—Parlophon gramofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. — 12.05 Szmirnov Szergej balalajkazenekara. — 1.30 His Master's Voice gramofonlemez. — 3 Kunszt Gyula előadása. 4 Manchen Mariska gyermekdalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 5 A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 5.30 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 6.50 Munkásféltóra. — 7.30 Sz. Molnár Alice hegedűl, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 8 Vigjáték-előadás a Studióból. — 10 Hírek, időjárás-jelentés. Majd: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Pátia-kávéházból. Szántó Gyula énekszámával. — 11 Losonczy—Schweitzer Oszkár szalonzenekara.

Nov. 10. péntek.

6.45 Torna. Utána: Kristály gramofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. — 12.05 Járóka Sándor és cigányzenekara. — 1.30 Mándits-szalonzenekar. — 3.30 A rádió diákféltóra. — 4 Stumpf Károlyné előadása. — 5 A rádió külügyi negyedőrája. — 5.15 Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 6.15 Gyorsíró tanfolyam. — 6.45 Gagyi Jenő előadása. — 7.30 A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. A II. felvonás után: Hírek. Az előadás után: Időjárás-jelentés. 11.20 Kurina Simi és cigányzenekara a Kovacevics-étteremből.

Nov. 11. szombat.

6.45 Torna. Utána: Polydor—Brunswick gramofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 12.05 Hofmeister szájharmonikakettős és Lakatos Árpád. Zongorán kíséri Polgár Tibor. 1.30 A m. kir. államrendőrség zenekara. — 4 Harsányi Gizi előadása. — 5 Mikrofonriport. — 5.45 Bertha István szalonzenekara. 6.30 Rádió amatőrposta. — 7 Csorba Dezső és cigányzenekara. — 8 Előadó-est. — 9 A Soproni Liszt Ferenc Zenegyesület hangversenye Sopronból. — 10.20 Időjárás-jelentés, hírek, ügétversenyeredmények. — 10.40 Odeon—Parlophon gramofonlemez.

Felolvasó szerkesztő: Bartoss Károly. Feltételek kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a lap tulajdonos Szilber J. Antal könyvnyomdájában.

LAKODALMI MEGHIVÓT

DISZES KIVITELBEN, JUTÁNYOS

ÁRON ÉS GYORSAN KÉSZÍT A

SZILBER-KÖNYVNYOMDA.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szöveg 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvnyomda.

Garantált fajtiszta szőlővesszők:

Szőlőskertek királynéja, Mathiasz Jánosné emléke, Erzsébet királyné, Thallóczy Lajos, Bernáth János, fehér és piros csaba gyöngye jutányos áron kapható. Cim a kiadóban. x1

Szőnyeg valódi keleti, 3.50×3.30 nagyságban jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3-2

Majorsik Istvánné szülész Szent Rókus tér 5 sz. alatt. Szives támogatást kér. 3-3

27 hold tanya birtok eladó, 3000 P-vel átvehető. Bővebbet Pintérnél. x22

Iskola-utca 10. sz. ház eladó. Értekezés ugyanott.

1 hath. hold patika föld eladó. Értekezés Hatvani István mézárósnál. 3-3

22 hold prima rét, jó tanyaépületekkel eladó. Pintér. x22

Olcso lakás és üzlethelyiség kiadó Kossuth Ferenc-utca 26. sz. alatt.

Szent György-utca 9. számú ház eladó, esetleg földért elcsereendő. Értekezés ugyanott. x62

Fél hold szőlő tanyaépülettel jutányos áron eladó. Értekezés Munkácsi Mihály utca 4. szám. x79

Sóhlya Gyula-utca 30. számú ház eladó. Értekezés Tanya 1360. sz. Mucsi Imrénél. 3-1

70 hold rét, tanyaépületekkel eladó. Pintér Árpád-utca 11. x22

Borpince utcai bejárattal, vízvezetékkel azonnalra kiadó. Bővebbet Kereszt-utca 6. sz. x26

1800 □-öl patikaföld eladó. Értekezés Justh Gyula-utca 54. 2-1

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x25

A város közelében 3—6—7—10—15—18 holdas tanya birtokok eladók. Pintér. x22

Feles kertészre ajánlok, vagy dinnye és uborka termelésre. Közvetítő díjazok, ajánlólevelet Szántai kertész Tiszás. 3-1

Hunyadi-tér 1 sz. alatt egy szobás lakás szintén kiadó. Érdeklődni lehet a fenti 1 sz. alatt. x22

Földeket, házakat, bérleteket a legelőnyösebb feltételek mellett, részletfizetésre is, mindenkor irodám utján vehetők. Pintér János ingatlan adás vételi iroda Csongrád, Árpád-utca 11. szám. x22

Nagyréti tanya birtok tanyáslakót keresek, kinek kellő mennyiségű és minőségű magjósága van. Surányi János, Hunyadi-tér 6. szám.

Sinkó-féle urbáni 1 hold szőlő és másfél hold szőlő épületekkel eladó. Értekezés a helyszínen Urbán-ut 1313. x116

60 holdas birtok jó tanyaépületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, 10.000 pengővel átvehető. Érdeklődni lehet Árpád-utca 11. x70